

De heer M. van Ooijen
Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Per e-mail verzonden

Betreft: **Gezinnen zonder regiobinding**

Geachte heer Van Ooijen,

Op 4 december 2019 benaderden de gezamenlijke (kinder)ombudsmannen premier Rutte in verband met de moeilijke situatie van gezinnen die wel over de Nederlandse nationaliteit beschikken, maar geen band hebben met één Nederlandse gemeente. Deze gezinnen hebben geen regiobinding. In de praktijk betekent dat geen kans op een huis en geen opvang, niet in de gemeente waarin zij dat aanvragen, maar ook niet elders in Nederland. Geen gemeente voelt zich immers verantwoordelijk.

Pagina 1/2

Datum:

17 juni 2022

Deze brief heeft er mede toe geleid dat de ministeries van VWS en BZK en de VNG gezamenlijk aan het bureau HHM hebben gevraagd om onderzoek te doen naar oplossingsrichtingen voor deze zelfredzame remigrantengezinnen. Conclusie uit dit onderzoek is - kort gezegd - dat het Rijk uiteindelijk zal moeten zorgen voor enige oplossing, om te voorkomen dat gezinnen met kinderen op straat moeten slapen. Later heeft de commissie Ter Haar bevestigd dat bestuurlijke samenwerking op dit gebied hard nodig is, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/07/08/een-thuis-voor-iedereen>.

Door Covid hebben deze gezinnen tijdelijk minder aandacht gevraagd, omdat zij gedurende de pandemie terecht konden in de (van rijkswege bekostigde) Covid-opvang. Met het sluiten daarvan is het probleem echter opnieuw schrijnend duidelijk geworden. Dit heeft in Amsterdam geleid tot een rapport van de Amsterdamse kinderombudsman en een rechterlijke uitspraak <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2022:1471&showbutton=true&keyword=22%2f931>, waarin is aangegeven dat de opvang niet beëindigd mag worden omdat een dak boven het hoofd de humanitaire ondergrens is voor gezinnen met kinderen.

Een uitspraak die er overigens in de praktijk toe leidt dat gezinnen die nu voor het eerst opvang nodig hebben helemaal nergens meer hulp krijgen. Dit omdat gemeentes willen vermijden dat nieuwe gezinnen aanspraak maken op opvang die niet beëindigd kan worden.

Dit probleem speelt vooral in de grote gemeenten in Nederland. Om die reden benaderen wij u, als (kinder)ombudsmannen van Amsterdam, Rotterdam en Den Haag.

De gezinnen waarover wij ons zorgen maken ontlenen hun verblijfsrecht aan de omstandigheid dat zij, of één van hun kinderen, de Nederlandse nationaliteit

hebben. In de praktijk is hun situatie echter nog meer uitzichtloos dan van de gezinnen die zich nu in Ter Apel aanmelden. Vluchtelingen en statushouders zullen immers ooit door enige gemeente geholpen worden. Deze gezinnen zullen, zoals de situatie nu is, nooit deel uit gaan maken van een Nederlandse gemeente en dus ook niet door een gemeente geholpen worden. Met alle gevolgen van dien voor hun kinderen. Wij verzoeken u daarom om voortvarend door te gaan met het vinden van een oplossing voor deze gezinnen, in de lijn van de oplossingsrichtingen die het bureau HHM heeft aangedragen.

Mede door het Commissiedebat van VWS d.d. 11 mei 2022 over de Maatschappelijke Opvang weten we dat dit onderwerp uw aandacht heeft. Gezien de schrijnende situatie die is ontstaan, zouden wij als kinderombudsmannen graag concreet gemaakt zien wat u voor deze gezinnen kan doen. In het kader van het programma 'Een thuis voor iedereen', maar juist ook in de tussenliggende periode waarin het programma nog in ontwikkeling is. De betreffende gezinnen staan immers nu op straat. Wij denken graag mee, kunnen we daarvoor een afspraak maken?.

Pagina 2/2

Datum:
17 juni 2022

Met vriendelijke groet,

Anne Martien van der Does

gemeentelijke kinderombudsman Amsterdam e.o.

Stans Goudsmit

gemeentelijke kinderombudsman Rotterdam e.o.

Yvette Nass

jeugdombudsman Den Haag en Leidschendam-Voorburg

In verband met elektronische verzending is deze brief niet ondertekend.